

Asia: TEM078:00/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi päästökauppalaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kemianteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi päästökauppalaiksi TEM078:00/2022.

Kemianteollisuuden tavoitteena on olla luontopositiivinen ja hiilineutraali vuoteen 2045 mennessä osana omaehtoista vastuullisuusohjelmaa, Responsible Care, (lue lisää: <https://www.kemianteollisuus.fi/fi/vastuullisuus/hiilineutraalikemia2045/>). Tavoite ei ole helppo ja erilaisissa jatkoselvityksissä onkin tunnistettu kriittisiä tekijöitä, joita tavoitteen saavuttaminen tulee vaatimaan niin toimintaympäristöltä kuin toimialan yrityksiltä itseltään. Selvityksien perusteella on kuitenkin selvää, että kemianteollisuuden yrityksiä on mahdollista kutistaa hiilijalanjälki minimiin ja samalla kasvattaa kädenjälki todella suureksi. Toisin sanoen, kutistaa tehtaiden suorat päästöt Suomessa ja mahdollistaa samalla globaaleille asiakkaille merkittävät päästövähennykset.

Luontopositiivisen ja hiilineutraalin kemianteollisuuden saavuttaminen tulee vaatimaan massiiviset investoinnit esimerkiksi sähköistymiseen, sekä hiilineutraaliutta tukeviin vaihtoehtoisin raaka-aineisiin. Tasapuolisella ja kilpailukykyisellä toimintaympäristöllä, sekä riittäväillä hiilivuotosuojilla tulee olemaan merkittävä rooli tavoitteiden saavuttamisessa.

Kemianteollisuus ry:n yksityiskohtaisemmat näkemykset:

1. Jätteenpolton lisääminen päästökauppaan

Kemianteollisuus suhtautuu myönteisesti jätteenpolttolaitosten lisäämiseen päästökaupan piiriin, mistä komissiolta odotetaan vielä lopullista päätöstä. Tasavertaisten kilpailuolosuhteiden takia Suomen tulee sisällyttää jätteenpoltto päästökauppaan samassa aikataulussa muiden jäsenmaiden kanssa. Päästökauppadirektiivin tulee suosia kaikkia vaihtoehtoisia hiilen lähteitä, joilla korvata neitseellistä fossiilista hiiltä

2. Satamien ulkopuoliset purut ja lastaukset

Kemianteollisuudelle on epäselvää, miten lainsäädäntöä tulkitaan tilanteessa, jossa aluksen rahtia puretaan tai lastataan satamien ulkopuolella (ns. STS-operaatio). Koskeeko päästökauppapalvelotteet vain satamakäyntejä, jolloin laki jättäisi mahdollisuuden kiertää meriliikenteen päästövelvoitetta satamien ulkopuolisella toiminnalla? Mikäli STS-operaatiot lisääntyisivät, niin samalla kasvaisi myös onnettomuusriskit Itämerellä, esimerkiksi öljykuljetusten kohdalla öljyvahinkojen riskiä.

3. Kilpailukyvyn turvaaminen pitkäjänteisesti

Kunnianhimoisen ilmastopolitiikan rinnalla ei tule unohtaa riittävää hiilivuotosuojausta, mikä vaatii uudelta hallitukselta hyvää EU-vaikuttamista.

On tärkeää, että Suomi huolehtii, että lainsäädännön toimeenpanossa ja mahdollisissa jatkopäivityksissä:

- Teollisuudelle taataan riittävä määrä maksuttomia päästöoikeuksia
- Sähköistämisen tukea jatketaan ja laajennetaan koskemaan kattavammin kemianteollisuuden paljon sähköä käyttävät tehtaat.
- Vientiin menevältä tuotannolta ei saa leikata päästöoikeuksia hiilirajamekanismin perusteella.
- Päästökaupan säännöt huomioivat tulevaisuudessa hiilidioksidin talteen ottamisen todenmukaisesti. Päästöjä ei tule lasketa kahteen kertaan ja negatiiviset päästöt tulee huomioidaan järjestelmässä.

4. Lainsäädännön soveltamisesta tieliikenteen ja muiden toimialojen päästökauppaan

Päästökauppalakia on tarkoitus soveltaa rakennusten, tieliikenteen ja muiden toimialojen päästökauppajärjestelmän vuoden 2024 päästötietojen raportointiin. Uuden päästökaupan toimialarajat näyttäisivät olevan haastavia määrittellä. Polttoaineiden toimittajat ovat päästölupa- ja tarkkailuvelvollisia, mutta polttoaineita myydään käytännössä kuitenkin useille toimialoille ja yksityisille henkilöille useisiin eri käyttötarkoituksiin ja monissa tapauksissa hyvin pieniä määriä.

Ministeriöiden tulisi varmistaa, että polttoaineenjakeelijat saavat riittävät ja selkeät ohjeistukset uuden lain edellyttämien lupa- ja tarkkailuvelvoitteiden täyttämiseksi. Soveltamisalasta johtuvat tulkinnat/vaatimukset eivät saa aiheuttaa polttoaineenjakeelijoille ja huoltoasemille lisäkustannuksia esim. uusien säiliöiden ja logistiikkatarpeiden muodossa.

Tikka Tuomas
Kemianteollisuus ry